BURSA
DE VALORI
BUCUREŞTI

Codul de Guvernanță Corporativă

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

PREAMBUL

Codul de Guvernanță Corporativă al Bursei de Valori București este un set de principii și recomandări pentru societățile ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe piața reglementată. Scopul Codului este de a crea în România o piață de capital atractivă la nivel internațional, în baza celor mai bune practici, a transparenței și încrederii. Codul încurajează societățile să construiască o relație puternică cu acționarii lor și cu alți deținători de interese **(stakeholderi)**, să comunice în mod eficient și transparent și să manifeste deschidere față de toți investitorii potențiali.

Acest nou Cod înlocuiește Codul inițial care a fost emis în anul 2001 și revizuit în anul 2008. Schimbarea cu noul Cod a apărut din dorința de a ține cont de lecțiile învățate din aplicarea primelor versiuni ale Codului și din schimbarea cadrului juridic din România și din Europa, precum și de noile aspirații ale societății și ale deținătorilor de interese **(stakeholderi)** cu privire la obligațiile și conduita societăților.

Obiectivul Codului de Guvernanță Corporativă al Bursei de Valori București este de a spori încrederea în societățile listate, prin promovarea unor standarde de guvernanță corporativă îmbunătățite în aceste societăți.

O bună guvernanță corporativă este un instrument puternic de întărire a competitivității pieței.

Bursa de Valori București menține un mecanism bazat pe principiul "aplici sau explici", prin care se transmit în piață informații clare, exacte și actuale despre respectarea regulilor de guvernanță corporativă de către societățile listate.

Elementele centrale ale acestui Cod sunt accesul la informații al investitorilor și protejarea drepturilor acționarilor. Codul încearcă să nu impună societăților listate obligații excesive care ar putea depăși beneficiile, dar credem cu tărie că eforturile de satisfacere a așteptărilor investitorilor generează avantaje atât pentru societăți, cât și pentru conducerea acestora. Prin urmare, fiecare societate listată trebuie să urmărească respectarea tuturor prevederilor din Cod. Rolul unei bune guvernanțe este de a facilita o conducere antreprenorială bună și eficientă, care poate să asigure succesul pe termen lung al societății.

Societățile vor include o declarație de guvernanță corporativă în raportul anual într-o secțiune distinctă, care va cuprinde o autoevaluare privind modul în care sunt îndeplinite "prevederile care trebuie respectate", precum și măsurile adoptate în vederea respectării prevederilor care nu sunt îndeplinite întru totul.

Toate cazurile de nerespectare de către o societate a unei prevederi din secțiunile Codului intitulată "Prevederi care trebuie respectate" vor fi raportate pieței sub forma unui raport curent conform Codului BVB - Operator de Piață.

București - 11 septembrie 2015

SECȚIUNEA A

RESPONSABILITĂȚI

PRINCIPII GENERALE

Rolul Consiliului de Administrație într-un sistem unitar și rolul Consiliului de Supraveghere/Directoratului într-un sistem dualist trebuie să fie clar definite și documentate în actul constitutiv al societății, în regulamentul intern și/sau alte documente similare. Consiliul trebuie să se asigure că actul constitutiv al societății, hotărârile adunării generale a acționarilor și reglementările interne ale societății includ o delimitare clară între puterile și atribuțiile adunării generale a acționarilor, Consiliului și conducerii executive.

Consiliul trebuie structurat în așa fel încât să i se permită îndeplinirea îndatoririlor cu diligența. Consiliul se va întruni cu suficientă regularitate pentru a asigura îndeplinirea sarcinilor sale în mod eficient.

Consiliul se va asigura că o procedură formală, riguroasă și transparentă este adoptată cu privire la desemnarea noilor membri ai Consiliului.

Trebuie să existe o împărțire clară a responsabilităților între Consiliu și conducerea executivă.

Componența Consiliului și a comitetelor sale trebuie să prezinte un echilibru corespunzător în ceea ce privește competența, experiența, diversitate de gen, cunoștințele și independența membrilor, care să permită acestora îndeplinirea în mod eficient a îndatoririlor și responsabilităților. Este recomandabil ca majoritatea membrilor neexecutivi ai Consiliului sau ai Consiliului de Supraveghere să fie independenți. Toți membrii Consiliului trebuie să poată aloca timp suficient societății pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod adecvat.

Consiliul trebuie să se asigure că este informat în mod adecvat pentru a-și îndeplini pe deplin sarcinile.

În lipsa unei decizii contrare a Consiliului sau cu excepția cazului în care reglementările în vigoare nu impun dezvăluirea acestora, membrii Consiliului trebuie să respecte cu strictețe confidențialitatea lucrărilor, a dezbaterilor și a deciziilor luate.

[1] In prezentul Cod de Guvernanță Corporativă, termenul Consiliu se referă la Consiliul de Administrație în sistemele unitare și la Consiliul de Supraveghere sau Directorat în sistemul dualist, în funcție de context, dacă prevederile sunt aplicabile în ambele cazuri. În caz contrar, prevederile vor face referire separat la Consiliul de Administrație sau la Consiliul de Supraveghere/Directorat.

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

PREVEDERI CE TREBUIE RESPECTATE:

A.1. Toate societățile trebuie să aibă un regulament intern al Consiliului care include termenii de referință/responsabilitățile Consiliului și funcțiile cheie de conducere ale societății, și care aplică, printre altele, Principiile Generale din Secțiunea A.

A.2. Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese trebuie incluse în regulamentul Consiliului. În orice caz, membrii Consiliului trebuie să notifice Consiliul cu privire la orice conflicte de interese care au survenit sau pot surveni și să se abțină de la participarea la discuții (inclusiv prin neprezentare, cu excepția cazului în care neprezentarea ar împiedica formarea cvorumului) și de la votul pentru adoptarea unei hotărâri privind chestiunea care dă naștere conflictului de interese respectiv.

A.3. Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere trebuie să fie format din cel puțin cinci membri.

A.4. Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să nu aibă funcție executivă. Cel puțin un membru al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independent în cazul societăților din Categoria Standard. În cazul societăților din Categoria Premium, nu mai puțin de doi membri neexecutivi ai Consiliului de Administrație sau ai Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independenți. Fiecare membru independent al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere, după caz, trebuie să depună o declarație la momentul nominalizării sale în vederea alegerii sau realegerii, precum și atunci când survine orice schimbare a statutului său, indicând elementele în baza cărora se consideră că este independent din punct de vedere al caracterului și judecății sale și după următoarele criterii:

A.4.1. nu este Director General/director executiv al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii cinci (5) ani;

A.4.2. nu este angajat al societății sau al unei societăți controlate de aceasta și nu a deținut o astfel de funcție în ultimii cinci (5) ani;

A.4.3. nu primește și nu a primit remunerație suplimentară sau alte avantaje din partea societății sau a unei societăți controlate de aceasta, în afară de cele corespunzătoare calității de administrator neexecutiv;

A.4.4. nu este sau nu a fost angajatul sau nu are sau nu a avut in cursul anului precedent o relație contractuală cu un acționar semnificativ al societății, acționar care controlează peste 10% din drepturile de vot, sau cu o companie controlată de acesta;

A.4.5. nu are și nu a avut în anul anterior un raport de afaceri sau profesional cu societatea sau cu o societate controlată de aceasta, fie în mod direct fie în calitate de client, partener, acționar, membru al Consiliului/Administrator, director general/director executiv sau angajat al unei societăți dacă, prin caracterul său substanțial, acest raport îi poate afecta obiectivitatea;

A.4.6. nu este și nu a fost în ultimii trei ani auditorul extern sau intern ori partener sau asociat salariat al auditorului financiar extern actual sau al auditorului intern al societății sau al unei societăți controlate de aceasta;

A.4.7. nu este director general/ director executiv al altei societăți unde un alt director general/ director executiv al societății este administrator neexecutiv;

A.4.8. nu a fost administrator neexecutiv al societății pe o perioadă mai mare de doisprezece ani;

A.4.9. nu are legături de familie cu o persoană în situațiile menționate la punctele A.4.I. si A.4.4.

A.5. Alte angajamente și obligații profesionale relativ permanente ale unui membru al Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în Consiliul unor societăți și instituții non-profit, trebuie dezvăluite acționarilor și investitorilor potențiali înainte de nominalizare și în cursul mandatului său.

A.6. Orice membru al Consiliului trebuie să prezinte Consiliului informații privind orice raport cu un acționar care deține direct sau indirect acțiuni reprezentând peste 5% din toate drepturile de vot. Această obligație se referă la orice fel de raport care poate afecta poziția membrului cu privire la chestiuni decise de Consiliu.

A.7. Societatea trebuie să desemneze un secretar al Consiliului responsabil de sprijinirea activității Consiliului.

A.8. Declarația privind guvernanța corporativă va informa dacă a avut loc o evaluare a Consiliului sub conducerea Președintelui sau a comitetului de nominalizare și, în caz afirmativ, va rezuma măsurile cheie și schimbările rezultate în urma acesteia. Societatea trebuie să aibă o politică/ghid privind evaluarea Consiliului cuprinzând scopul, criteriile și frecvența procesului de evaluare.

A.9. Declarația privind guvernanța corporativă trebuie să conțină informații privind numărul de întâlniri ale Consiliului și comitetelor în cursul ultimului an, participarea administratorilor (în persoană și în absență) și un raport al Consiliului și comitetelor cu privire la activitățile acestora.

A.10. Declarația privind guvernanța corporativă trebuie să cuprindă informații referitoare la numărul exact de membri independenți din Consiliul de Administrație sau din Consiliul de Supraveghere.

A.11. Consiliul societăților din Categoria Premium trebuie să înființeze un comitet de nominalizare format din membri neexecutivi, care va conduce procedura nominalizărilor de noi membri în Consiliu și va face recomandări Consiliului. Majoritatea membrilor comitetului de nominalizare trebuie să fie independentă.

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

SECŢIUNEA B

SISTEMUL DE GESTIUNE A RISCULUI ŞI CONTROL INTERN

PRINCIPII GENERALE

Societatea trebuie să aibă un sistem de gestiune a riscului și control intern eficient. Consiliul trebuie să stabilească principiile și modalitățile de abordare a sistemului de gestiune a riscului și a controlului intern la nivelul societății.

Societatea trebuie să organizeze audituri interne în scopul de a evalua în mod independent, periodic, siguranța și eficiența sistemului de gestiune a riscului și control intern și practicile de guvernanță corporativă. Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere, după caz, trebuie să înființeze un comitet de audit independent care să poată asigura integritatea raportării financiare și a sistemului de control intern, inclusiv a procedurilor de audit intern și extern.

Societatea se va asigura că toate tranzacțiile cu părți afiliate sunt judecate obiectiv, în baza meritelor proprii într-un mod care asigură independență și protecția intereselor societății, cu respectarea restricțiilor cuprinse în legislație și dezvăluite în mod corect acționarilor și investitorilor potențiali. Definiția părților afiliate este armonizată cu cea din Standardul Contabil International 24.

PREVEDERI CE TREBUIE RESPECTATE:

B.1 Consiliul trebuie să înființeze un comitet de audit în care cel puțin un membru trebuie să fie administrator neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit ca au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului. Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă experiență de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare. În cazul societăților din Categoria Premium, comitetul de audit trebuie să fie format din cel puțin trei membri și majoritatea membrilor comitetului de audit trebuie să fie independenți.

B.2. Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent.

B.3. În cadrul responsabilităților sale, comitetul de audit trebuie să efectueze o evaluare anuală a sistemului de control intern.

B.4. Evaluarea trebuie să aibă în vedere eficacitatea și cuprinderea funcției de audit intern, gradul de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern prezentate către comitetul de audit al Consiliului, promptitudinea și eficacitatea cu care conducerea executivă soluționează deficiențele sau slăbiciunile identificate în urma controlului intern și prezentarea de rapoarte relevante în atenția Consiliului.

B.5. Comitetul de audit trebuie să evalueze conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate.

B.6. Comitetul de audit trebuie să evalueze eficiența sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.

B.7. Comitetul de audit trebuie să monitorizeze aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate. Comitetul de audit trebuie să primească și să evalueze rapoartele echipei de audit intern.

B.8. Ori de câte ori Codul menționează rapoarte sau analize inițiate de Comitetul de Audit, acestea trebuie urmate de raportări periodice (cel puțin anual) sau ad-hoc care trebuie înaintate ulterior Consiliului.

B.9. Niciunui acționar nu i se poate acorda tratament preferențial fata de alți acționari in legătură cu tranzacții și acorduri încheiate de societate cu acționari și afiliații acestora.

B.10. Consiliul trebuie să adopte o politică prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a carei valoare este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de Consiliu în urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului și dezvăluită în mod corect acționarilor și potențialilor investitori, în măsura în care aceste tranzacții se încadrează în categoria evenimentelor care fac obiectul cerințelor de raportare.

B.11. Auditurile interne trebuie efectuate de către o divizie separată structural (departamentul de audit intern) din cadrul societății sau prin angajarea unei entități terțe independente.

B.12. În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor principale ale departamentului de audit intern, acesta trebuie să raporteze din punct de vedere funcțional către Consiliu prin intermediul comitetului de audit. În scopuri administrative și în cadrul obligațiilor conducerii de a monitoriza și reduce riscurile, acesta trebuie să raporteze direct directorului general.

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

SECȚIUNEA C

JUSTA RECOMPENSĂ ȘI MOTIVARE

PRINCIPII GENERALE

Nivelul de remunerare trebuie să fie suficient pentru a atrage, reține și motiva persoane competente și experimentate în cadrul Consiliului și al conducerii. Consiliul trebuie să asigure transparența cu privire la remunerare. Acționarii trebuie să primească informații relevante pentru a înțelege principiile aplicate de societate cu privire la politica de remunerare, care este bazată pe justa recompensă și motivare pentru membrii Consiliului și pentru Directorul General sau membrii Directoratului.

O societate trebuie să aibă o politică de remunerare și reguli care definesc politica respectivă. Aceasta ar trebui să stabilească forma, structura și nivelul de remunerare al membrilor Consiliului de Administrație, al Directorului General și, unde este cazul, al membrilor Directoratului.

PREVEDERI CE TREBUIE RESPECTATE:

C.I. Societatea trebuie să publice pe pagina sa de internet politica de remunerare și să includă în raportul anual o declarație privind implementarea politicii de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.

Politica de remunerare trebuie formulată astfel încât să permită acționarilor înțelegerea principiilor și a argumentelor care stau la baza remunerației membrilor Consiliului și a Directorului General, precum și a membrilor Directoratului în sistemul dualist. Aceasta trebuie să descrie modul de conducere a procesului și de luare a deciziilor privind remunerarea, sa detalieze componentele remunerației conducerii executive (precum salarii, prime anuale, stimulente pe termen lung legate de valoarea acțiunilor, beneficii în natura, pensii și altele) și să descrie scopul, principiile și prezumțiile ce stau la baza fiecărei componente (inclusiv criteriile generale de performanță aferente oricărei forme de remunerare variabilă). În plus, politica de remunerare trebuie să specifice durata contractului directorului executiv și a perioadei de preaviz prevăzută în contract, precum și eventuala compensare pentru revocare fără justa cauză.

Raportul privind remunerarea trebuie să prezinte implementarea politicii de remunerare pentru persoanele identificate în politica de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.

Orice schimbare esențială intervenită în politica de remunerare trebuie publicată în timp util pe pagina de internet a societății.

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

SECȚIUNEA D

ADĂUGÂND VALOARE PRIN RELAȚIILE CU INVESTITORII

PRINCIPII GENERALE

Societatea trebuie să comunice cele mai importante informații in limbile română și engleză pentru a permite investitorilor români și străini să aibă acces la aceleași informații în același timp.

O societate trebuie să depună toate eforturile pentru a permite acționarilor săi să participe la adunările generale, încurajând utilizarea mijloacelor de comunicare electronică prin (a) transmiterea în direct a adunărilor generale și/sau (b) comunicarea bilaterală în direct prin care acționarii se pot exprima la o adunare generală din alt loc decât cel în care are loc adunarea, în măsura în care aceasta se conformează legislației cu privire la prelucrarea datelor.

O societate trebuie să urmărească să asigure un sistem de vot electronic la adunările generale, inclusiv votul electronic la distanță.

PREVEDERI CE TREBUIE RESPECTATE:

D.1. Societatea trebuie să organizeze un serviciu de Relații cu Investitorii – indicându-se publicului larg persoana/ persoanele responsabile sau unitatea organizatorică. În afară de informațiile impuse de prevederile legale, societatea trebuie să includă pe pagina sa de internet o secțiune dedicată Relațiilor cu Investitorii, în limbile română și engleză, cu toate informațiile relevante de interes pentru investitori, inclusiv:

D.1.1. Principalele reglementari corporative: actul constitutiv, procedurile privind adunările generale ale acționarilor;

D.1.2. CV-urile profesionale ale membrilor organelor de conducere ale societății, alte angajamente profesionale ale membrilor Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în consilii de administrație din societăți sau din instituții non-profit;

D.1.3. Rapoartele curente și rapoartele periodice (trimestriale, semestriale și anuale) – cel puțin cele prevăzute la punctul D.8 – inclusiv rapoartele curente cu informații detaliate referitoare la neconformitatea cu prezentul Cod;

D.1.4. Informații referitoare la adunările generale ale acționarilor: ordinea de zi și materialele informative; procedura de alegere a membrilor Consiliului; argumentele care susțin propunerile de candidați pentru alegerea în Consiliu, împreună cu CV-urile profesionale ale acestora; întrebările acționarilor cu privire la punctele de pe ordinea de zi și răspunsurile societății, inclusiv hotărârile adoptate;

BURSA DE VALORI BUCUREŞTI

PREVEDERI CE TREBUIE RESPECTATE:

D.1.5. Informații privind evenimentele corporative, cum ar fi plata dividendelor și a altor distribuiri către acționari, sau alte evenimente care conduc la dobândirea sau limitarea drepturilor unui acționar, inclusiv termenele limită și principiile aplicate acestor operațiuni. Informațiile respective vor fi publicate într-un termen care să le permită investitorilor să adopte decizii de investiții;

D.1.6. Numele și datele de contact ale unei persoane care va putea să furnizeze, la cerere, informații relevante;

D.1.7. Prezentările societății (de ex., prezentările pentru investitori, prezentările privind rezultatele trimestriale etc.), situațiile financiare (trimestriale, semestriale, anuale), rapoartele de audit și rapoartele anuale.

D.2. Societatea va avea o politică privind distribuția anuală de dividende sau alte beneficii către acționari, propusă de Directorul General sau de Directorat și adoptată de Consiliu, sub forma unui set de linii directoare pe care societatea intenționează să le urmeze cu privire la distribuirea profitului net. Principiile politicii anuale de distribuție către acționari vor fi publicate pe pagina de internet a societății.

D.3. Societatea va adopta o politică în legătură cu previziunile, fie că acestea sunt făcute publice sau nu. Previziunile se referă la concluzii cuantificate ale unor studii ce vizează stabilirea impactului global al unui număr de factori privind o perioadă viitoare (așa numitele ipoteze): prin natura sa, aceasta proiecție are un nivel ridicat de incertitudine, rezultatele efective putând diferi în mod semnificativ de previziunile prezentate inițial. Politica privind previziunile va stabili frecvența, perioada avută în vedere și conținutul previziunilor. Daca sunt publicate, previziunile pot fi incluse numai în rapoartele anuale, semestriale sau trimestriale. Politica privind previziunile va fi publicată pe pagina de internet a societății.

D.4. Regulile adunărilor generale ale acționarilor nu trebuie să limiteze participarea acționarilor la adunările generale și exercitarea drepturilor acestora. Modificările regulilor vor intra în vigoare, cel mai devreme, începând cu următoarea adunare a acționarilor.

D.5. Auditorii externi vor fi prezenți la adunarea generală a acționarilor atunci când rapoartele lor sunt prezentate în cadrul acestor adunări.

D.6. Consiliul va prezenta adunării generale anuale a acționarilor o scurtă apreciere asupra sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative, precum și opinii asupra unor chestiuni supuse deciziei adunării generale.

D.7. Orice specialist, consultant, expert sau analist financiar poate participa la adunarea acționarilor în baza unei invitații prealabile din partea Consiliului. Jurnaliștii acreditați pot, de asemenea, să participe la adunarea generală a acționarilor, cu excepția cazului în care Președintele Consiliului hotărăște în alt sens.

D.8. Rapoartele financiare trimestriale și semestriale vor include informații atât în limba română, cât și în limba engleză referitoare la factorii cheie care influențează modificări în nivelul vânzărilor, al profitului operațional, profitului net și al altor indicatori financiari relevanți, atât de la un trimestru la altul, cât și de la un an la altul.

D.9. O societate va organiza cel puțin două ședințe/teleconferințe cu analiștii și investitorii în fiecare an. Informațiile prezentate cu aceste ocazii vor fi publicate în secțiunea relații cu investitorii a paginii de internet a societății la data ședințelor/teleconferințelor.

D.10. În cazul în care o societate susține diferite forme de expresie artistică și culturală, activități sportive, activități educative sau științifice și consideră că impactul acestora asupra caracterului inovator și competitivității societății fac parte din misiunea și strategia sa de dezvoltare, va publica politica cu privire la activitatea sa în acest domeniu.

BURSA
DE VALORI
BUCUREŞTI